

kerkblad DE VERBINDING

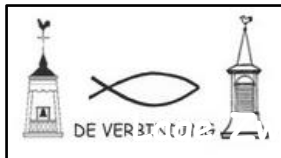
Protestantse Kerk

Protestantse gemeenten
Lage Zwaluwe en Terheijden - Wagenberg

8^e jaargang, maart 2025

Predikant

Ds. Marijn Gilhuis
Amerweg 2A, 4926 CZ Lage Zwaluwe
T: 0168 - 85 34 45 / 06 - 18 31 56 90
E: marijngilhuis@gmail.com

Kerkelijk medewerker

Jolanda Vos - van der Linde
Kapucijnenhof 10, 4904 RB Oosterhout
Werkdagen: dinsdag en woensdag
T: 06 - 22289713
E: jolandavos.kerkwerk@gmail.com

Protestantse gemeente Lage Zwaluwe

E: info@protestantsegemeentelagezwaluwe.nl
W: www.protestantsegemeentelagezwaluwe.nl

Voorzitter: Ad Verdoorn
Kerkstraat 57, 4926 CV Lage Zwaluwe
T: 06 - 30702705
E: ad.verdoorn@noa-advies.nl

Scriba: Kees Groeneveld
Schoven 1, 4926 DR Lage Zwaluwe
T: 06 - 11 41 27 80
E: scribalz@outlook.com

Protestantse gemeente Terheijden - Wagenberg

E: info@pkn-terheijdenwagenberg.nl
W: www.pkn-terheijdenwagenberg.nl

Scriba en vicevoorzitter: Annette Houtekamer - van Dam
Hartelweg 22, 4825 BZ Breda
T: 076 - 5870320
E: jaapannettehoutekamer@ziggo.nl

*Dit kerkblad is een uitgave van de Protestantse gemeenten
Lage Zwaluwe en Terheijden - Wagenberg*

*Kopij aprilnummer inleveren tot 20 maart 2025
kerkblad.de.verbinding@gmail.com*

Redactie
Inge Berendsen
Loes van der Eijk

Van de redactie

Wij lezen thuis (Inge) twee kranten: Met De Volkskrant ben ik opgegroeid en die kan ik niet missen, Trouw past nu eenmaal bij wie wij zijn en waar we voor staan. De laatste weken zoek ik in die kranten vooral naar positief nieuws omdat ik moedeloos word van alle berichten over oorlogen, verkiezingen, over mensen die de waarheid naar hun hand zetten, over mensen met macht die denken dat alles en iedereen te koop is. Ik kan me ontzettend boos maken over onrecht dat anderen wordt aangedaan. Als kind ben ik eens de klas uitgestuurd omdat de juf een klasgenootje strafte voor iets wat zij niet had gedaan. Heel onrechtvaardig, dus dat pikte ik niet.

Soms word ik moedeloos van alle ontwikkelingen en dan lees ik (onlangs) in Trouw het antwoord op mijn vraag: Hoe blijf ik in Gods naam hoopvol in deze tijd? Rowan Williams zegt: 'Laat je wanhoop je nooit vertellen dat je waarden onwaar zijn. Alles wat mooi, waar en rechtvaardig is, wordt niet gedichteerd door iemand in het Witte Huis, of door een meerderheid van stemmen. Ga verbindingen aan met anderen, die jouw waarden delen, werk samen, kom in actie ... '. En laat dat nou precies zijn wat we in onze kerken deden in de afgelopen maand. De actie Jumbodozen heeft weer verbindingen gelegd en we zijn samen blij dat we zoveel zegeltjes bij elkaar spaarden en inmiddels al een aantal dozen konden doneren. Dank jullie wel!

Verder in deze Verbinding weer het gebruikelijke nieuws uit de Kerkenraad en over onze diaconale collectes rond het thema duurzaamheid. Marijn schreef enkele bijdragen (lees die over het Onze Vader!) en u vindt de vaste rubrieken over o.a. Dhan en Amnesty.

Veel leesplezier!

De redactie
Inge Berendsen
Loes van der Eijk

Uit de kerkenraad

Samenvatting notulen van de gezamenlijke kerkenraadsvergadering 11 februari 2025

Als opening neemt ds. Marijn Gilhuis ons mee, naar de door hem bijgewoonde kerkdienst bij de Jubilee Church in Geertruidenberg. Een goed gevulde kerk met 300-400 mensen, en die ochtend ook nog een tweede dienst. Veel gezinnen met kinderen: de groep die wij juist missen. Een enthousiast begin van de dienst met een band en Opwekkingsliederen. Het enthousiasme van Ds. Marijn Gilhuis daalde sterk toen de voorganger aan het woord kwam. Want na de moderne vorm, blijkt de inhoud behoudend, zelfs fundamentalistisch. Denk aan de houding ten aanzien van de LHBTI-gemeenschap, de letterlijke omgang met Bijbelteksten en het vele herhalen en indoctrineren. Zo anders dan wij willen zijn: inclusief in plaats van exclusief, ruimte biedend in plaats van strak in het keurslijf.

Ad Verdoorn vult aan met zijn afgelopen zondag gehouden dienst in Hoedekenskerke, waarin hij de inauguratie van Trump heeft vergeleken met die van Jezus. America First versus oog voor de vreemdeling, de armen en barmhartigheid.

Ds. Marijn Gilhuis Marijn sluit de opening af door in gebed een zegen te vragen over onze vergadering.

Moderamen

Na een gedegen voorbereiding door Mariëtte Verkerk en Annette Houtekamer kunnen we vandaag besluiten nemen in het kader een Veilige Kerk:

1. Het preventieplan Veilige Kerk, met daarin o.a. het Jaarplan 2024-2025 d.d. 12 februari 2025 wordt in zijn geheel vastgesteld;
2. Mariëtte Verkerk is bereid de taak van vertrouwenspersoon voor onze beide gemeentes op zich te nemen en de voltallige kerkenraad steunt dit;
3. Mariëtte laat een los E-mailadres aanmaken (Vertrouwenspersoon@...), in overleg met Ad Brenters;
4. De gemeente wordt hierover geïnformeerd middels een stuk in het kerkblad en een toelichting rondom één van de komende kerkdiensten: beide te verzorgen door Mariëtte;
5. Op 6 april, in een dienst waarin Marijn voorgaat, wordt Mariëtte formeel aangesteld;
6. Door de gekozen regionale samenwerking kan er in bijzondere situaties worden

teruggevallen op collega-vertrouwenspersonen in de regio. Het geheel past binnen de route zoals voorgesteld vanuit de PKN en de classis.

Het tweede hoofdonderwerp betreft de plannen tot het fuseren van onze beide gemeentes. Hierbij worden de volgende afspraken gemaakt:

1. We besluiten om een fusieproces van beide gemeentes in gang te zetten;
2. We besluiten om Dhr. R. van den Broek te vragen om dit proces te begeleiden;
3. Onderdeel van dit proces is om onze gemeentes hierin te informeren, te betrekken en om advies te vragen;
4. We geven het moderamen de opdracht om als uitvoerende werkgroep het hiervoor genoemde proces uit te werken.

Voor alle duidelijkheid: we hebben als kerkenraad niet besloten dat we gaan fuseren, maar wel dat we dit serieus gaan onderzoeken.

Diaconie

Los van de niet aflatende stroom voedseldozen bespreken we o.a. de jaarrekening van Terheijden/ Wagenberg (we kijken terug op een jaar met veel giften, die hun weg hebben gevonden op die plaatsen waar het nodig is) en de komende avondmaalsvieringen.

Ouderlingen

We zijn met o.a. SWO bezig met de voorbereiding van een avond rondom het thema dementie voor de bezoekers.

Kerkrentmeesters

Ad Verdoorn praat ons bij over de plannen ten aanzien van de kerkzaal in Lage Zwaluwe: in dit kerkblad kunt u daar meer over lezen.

De jaarrekening van Terheijden/Wagenberg over 2024 laat een mooi positief saldo zien, dat wordt toegevoegd aan de reserves.

De eerste resultaten van actie Kerkbalans zijn bemoedigend.

Voorganger

Er was slechts een beperkt aantal aanmeldingen voor de gespreksgroep "Opnieuw beginnen" en die kwamen ook nog niet uit de bedachte doelgroep. Griselda Aanen en ds. Marijn Gilhuis gaan daarom een nieuwe opzet maken voor mensen met een kerkelijke achtergrond. Daarnaast is het idee ontstaan om avonden rondom zingeving in het algemeen op te zetten voor 20-40 jarigen.

Aan het einde van het overleg bespreken we nog de notulen, actielijst en de ingekomen stukken.

Nelleke sluit af met het gedicht "Moed" uit de bundel "Recht uit het hart".

Kees Groeneveld

Bij de kerkdiensten

16 maart in Lage Zwaluwe

De tweede zondag van de 40-dagentijd heet zondag 'denk aan', in het latijn *reminiscere*. Dit komt uit de Psalm van de zondag, Psalm 25: 6 'Denk aan uw barmhartigheid Heer, aan uw liefde door de eeuwen heen'. Deze tekst past bij de lezing uit de brief van Paulus aan de Korintiërs, I Kor. 13: 1 -13, waarin de liefde bezongen wordt. Daarom is het thema van deze dienst 'Zonder de liefde van Christus gaat het niet!'. In dit spannend tijdsgewricht is dit een heel goed passende lezing. In deze dienst verbeelden we de liefde in het Avondmaal dat we zullen vieren.

Zoals u in de verslagen van de kerkenraadsvergaderingen hebt kunnen lezen is de kerkenraad bezig met de door de PKN opgezette actie 'De Veilige Kerk'. Mariëtte Verkerk neemt hierin het voortouw en zij wil na de dienst graag de eerste genomen stappen met jullie delen.

6 april in Lage Zwaluwe

In deze dienst zal Mariëtte Verkerk - ook in het kader van 'De Veilige Kerk - aangesteld worden als vertrouwenspersoon voor onze beide gemeenten. In de dienst van 16 maart heeft zij u al verteld wat 'de Veilige kerk' inhoudt en wat de verdere stappen in dit kader zullen zijn.

Pasen vieren in Lage Zwaluwe op woensdagmiddag, 16 april

Dit jaar wordt de Stille Week en Pasen in Terheijden, in het Witte Kerkje gevierd. Dat betekent dat wie gewend is om in Lage Zwaluwe naar de kerk te gaan, deze keer met Pasen wordt uitgenodigd naar Terheijden te gaan. We hebben onze 'meerijd' dienst - je kunt via de whatsapp of via iemand van de kerkenraad vragen om mee te kunnen rijden naar de diensten van de Stille Week en of Paasochtend. Wie Pasen niet in Terheijden kan vieren, nodigen we uit om de diensten mee te vieren via de streaming en/of mee te vieren op woensdagmiddag, 16 april om 14:00 uur. Dan houden we de oecumenische Paasviering. Vanuit de Ganshoek komen veel mensen, en iedereen die mee wil doen kan aansluiten bij deze dienst. Dan kunt je, als je op paaszondag niet naar Terheijden gaat, in ieder geval in de kerk in Lage Zwaluwe Pasen vieren.

In het nummer van april vind je de verdere gegevens bij deze dienst. Ikzelf zal voorgaan samen met Douwe van de Berg en of Petra Mergaerts vanuit de Immanuëlparochie.

ds. Marijn Gilhuis

Bent u er al een beetje klaar voor?

Veertig dagen voor Pasen

De 40 dagen voor Pasen van dit jaar - de voorbereidingstijd voor het Paasfeest - wordt wel heel bijzonder ingeluid in het huidig wereldtoneel. De 40 dagen worden vergeleken met de veertig jaar in de woestijn van het volk Israël voordat ze het beloofde land introkken of met de 40 dagen dat Jezus in de woestijn verbleef om goed over zijn roeping na te denken. Als ik kijk naar het wereldtoneel en de wendingen die daar plaatsvinden ervaar ik het als een spannende tijd. Een tijd waarop 'we' goed moeten nadenken wat het juiste is om te doen.

Het is te makkelijk om deze spannende tijd gelijk te trekken met de veertigdagentijd. Op verschillende fronten gaat zo'n vergelijking mis. Wat ik er wel aan overhoud is de notie van 'bezin je op de weg die je gaat'. Dat geldt voor mij persoonlijk en voor de weg die ik ga in relatie tot de ontwikkelingen in deze tijd. Het is een doorgaand proces dat in de tijd voor Pasen een extra accent krijgt.

Het is ook een spannende tijd als het gaat om de ontwikkelingen in Nederland en om hoe Nederland in de wereld staat. Vaak voel ik me een toeschouwer die van alles vindt, maar met betrekkelijk weinig invloed. Misschien heb ik niet direct invloed op wat mensen met macht doen en vinden, maar machteloos ben ik niet, en zijn wij niet. Het begint er al mee over hoe ik praat over de dingen die ik zie gebeuren. Stem ik in, spreek ik tegen? Bouw ik op of haal ik neer? Sluit ik wegen af of bouw ik bruggen? Spreek ik van hoop of houd ik het op doemdenken?

Het maakt wat uit hoe ik praat en in het leven sta. Soms raak ik wat zwaarmoedig van het bezinnen in de veertigdagentijd. Aan de andere kant werpt het licht van Pasen haar stralen al naar de wereld nu, naar mijn leven nu. Dat geeft me hoop en richt me op om, zonder te zwijgen over de moeite, te spreken over waar het leven doorkomt en gevierd wordt; waar mensen elkaar de hand reiken en verdeeldheid helen; waar mensen met elkaar zoeken naar begaanbare wegen en samen die weg gaan.

De veertigdagen voor Pasen zijn zo voor mij een tijd om mijn innerlijk kompas nog eens na te gaan en zo nodig te herijken op het Noorden van Christus' Licht en Liefde en me zo voor te bereiden op het feest van Pasen, van Christus' leven door de dood heen.

ds. Marijn Gilhuis

Omzien naar elkaar

In onze gemeenten zijn mensen die voor langere of kortere tijd worstelen met een kwetsbare gezondheid. Anderen hebben drukke taken in werk of eigen kring, weer anderen weten misschien niet hoe de dagen door te komen. Wat je situatie ook is, soms kan het je teveel worden of wil je graag met iemand daarover spreken.

Omdat De Verbinding ook op het internet staat, melden we hier mensen niet met hun naam. In ons pastoraal team hebben we veel mensen in beeld, maar het kan zijn dat je graag iemand wilt spreken. Aarzel dat niet om contact met een van ons op te nemen.

Wat je situatie ook is, we wensen je veel sterkte, goede moed en Gods nabijheid toe. Mede namens de ouderlingen en bezoekerspersonen,

Jolanda Vos – van der Linden
ds. Marijn Gilhuis.
(marijngilhuis@gmail.com; 0618315690)

Mededelingen Diaconie

In de komende diensten is de diaconiecollecte voor de volgende doelen.

Collecte zondag 2 maart: Gezamenlijk doel Voedseldozen

Er zijn al veel voedseldozen rondgebracht. Door de spaarzegelactie van de Jumbo zijn er al veel dozen ingezameld. Met uw financiële bijdrage in de collecte kunnen we de mensen iets speciaals geven, datgene waar behoefte aan is. Ook heel veel dank voor alle Jumbodozen die aan de diaconie overhandigd zijn.

Diaconiecollecte 9 maart: Ethiopië

Door klimaatverandering wordt vooral het zuiden van Ethiopië regelmatig hard getroffen door langdurige droogte en heftige regenval. Vee sterft en oogsten mislukken. Om te voorkomen dat dan mensen afhankelijk raken van voedselhulp, wil de Ethiopische kerk de leefwijze van jonge Ethiopiërs veranderen en hen weerbaar maken tegen klimaatverandering. Jongeren weten niet altijd hoe ze op andere manieren kunnen rondkomen dan de

traditionele landbouw en veeteelt, zoals ze van hun ouders leren. De Ethiopische kerk en hulporganisaties leren jongeren hoe ze een eigen bedrijf kunnen opzetten. Ze worden lid van een groep, waarin ze elkaar helpen en stimuleren. Ze starten een restaurant of winkel, gaan meubels maken, kleding ontwerpen, laptops of telefoons repareren of worden monteur. Zo gaan Ethiopiërs met hun tijd mee. De kerk zet spaargroepen op, zodat de jongeren samen leren sparen en investeren.

Rashid (25) was na de middelbare school werkloos. Er was voor hem niets te doen op het landje van zijn ouders. Hij leerde een eigen bedrijf opzetten en sloot zich aan bij een spaargroep. Trots vertelt hij: "Ik won 400 euro om mijn bedrijfsplan uit te voeren. Daar kocht ik zes geiten van, die ik vetmestte. Ik verkocht er een paar met 100 euro winst. Mijn buurman leende mij 570 euro. Daarvan kocht ik een laptop en printer en opende mijn eigen printshop. Na een paar maanden kon ik mijn buurman terugbetalen."

Helpt u mee om honger en voedselhulp te voorkomen? Hartelijk dank!

Collecte zondag 16 maart: Duurzame landbouw in Noord-Kameroen

In Noord-Kameroen regent het drie maanden per jaar. Door het veranderende klimaat, houtkap en slecht bodemgebruik mislukken oogsten.

Met steun van Kerk in Actie traint de Lutherse Broederkerk dorpsbewoners in duurzame landbouw, zodat ze hun gezinnen van voldoende voedsel kunnen blijven voorzien. Mensen leren om energiezuinig te koken en om hun eigen brandstof en mest te maken. Door landbouw te combineren met bosbouw herstelt de uitgeputte bodem.

Er worden mimosa, moringa, neem- en sheabomen geplant en ook spaargroepen en coöperaties opgezet om de krachten te bundelen.

Geef in de collecte en steun boerengezinnen in Kameroen bij duurzame landbouw.

Diaconiecollecte 23 maart: KIA-Oekraïne

Toen de oorlog in Oekraïne begon, moesten Zlata Dudko (10) en haar gezin op de vlucht. Het gezin vond onderdak in het dorp Mohyliv, in de regio Dnipropetrovsk. Zlata helpt daar hard mee om het land te bewerken. Dankzij het zadenpakket van Kerk in Actie heeft het gezin toch eten op tafel. Het enige dat Zlata hoopt is: een snelle overwinning.

"Vliegtuigen vlogen boven ons huis, we hoorden veel schoten. Ze waren heel dichtbij." Hoewel ze nu ver van huis zijn, is er ook op de nieuwe plek weer een tuin, en zijn er kassen en huisdieren.

Hoe jong ze ook is, Zlata helpt hard mee om het land te bewerken. In hun nieuwe - tijdelijke - woonplaats wennen ze steeds meer. Er is een binnenplaats naast het huis, en een kleine moestuin vlakbij de schommel, waar ze zelf hun eten verbouwen. "Ik vond het niet eerlijk dat we moesten vluchten voor de oorlog. Maar nu voel ik me hier steeds meer thuis", vertelt Zlata.

Hoe jong ze ook is, Zlata helpt hard mee om het land te bewerken. De oorlog duurt voort, maar de familie Dudko probeert er het beste van te maken. "Toen we nog thuis waren, moesten we vaak de schuilkelder in. Dat was echt spannend en eng. Gelukkig kunnen we hier weer veel buiten spelen." De familie is erg dankbaar dat de kerk naar hen omkijkt. "Met het zaai- en pootgoed hebben we genoeg groenten en aardappels voor de komende tijd".

Veiligheid, stabiliteit en psychosociale ondersteuning. Dat is precies wat Kerk in Actie wil bieden aan kinderen in Oekraïne. Door de jarenlange contacten met Oekraïense kerken kan Kerk in Actie hulp bieden in het hele land. Zij bieden kinderen een veilige plek om te spelen en psychosociale hulp om mentaal gezond te blijven. Oekraïense gezinnen ontvangen voedsel- en zadenpakketten, zodat ze toch eten op tafel hebben. Op centrale plekken in getroffen steden staan mobiele locaties waar kinderen en hun ouders kunnen opwarmen en hun verhaal kwijt kunnen. Kerk in

Actie helpt ook bij het herstel van kapotgebombardeerde schoolgebouwen, zodat kinderen kunnen blijven leren.

Kerk in Actie wil kinderen in Oekraïne helpen deze verschrikkelijke tijd zo goed mogelijk door te komen. Helpt u mee?

Collecte zondag 30 maart: Kinderen in achterstandswijken in Colombia weerbaar maken.

In de Colombiaanse hoofdstad Bogotá groeien veel kinderen op in wijken vol armoede en geweld. Het buurtcentrum van FPT is een veilige plek waar ze terecht kunnen voor sport, spel en creativiteit.

Elk jaar kunnen hier ook 45 jongeren een kokopleiding volgen. Ook ouders worden begeleid. De kinderen leren hun rechten kennen. Ze worden weerbaar gemaakt tegen geweld en kunnen op deze manier een beter bestaan opbouwen. Voor veel kinderen is het centrum hun tweede thuis.

Kerk in Actie steunt via het programma Werelddiaconaat kwetsbare kinderen in Colombia en waar ook ter wereld om een beter bestaan op te bouwen. Geef in de collecte en steun kinderen in achterstandswijken in Colombia

Hartelijk dank voor uw gift.

Helpt u mee om alle collecten tot een succes te maken? Hartelijk dank!

U kunt de collecten ook steunen door uw gift over te maken naar de bankrekening van de diaconie van uw gemeente:

NL74 RABO 0373 7105 26 t.n.v. Diaconie Protestantse gemeente Lage Zwaluwe o.v.v. collecte zondag + datum

NL96 RABO 0373 7392 30 t.n.v. Diaconie van de Protestantse gemeente Terheijden - Wagenberg, o.v.v. collecte zondag + datum

Deze worden ook na iedere online viering getoond. U mag natuurlijk ook uw collectebonnen inleveren bij één van de diakenen.

Hartelijk dank voor uw aandacht, moeite en bijdrage!

Namens de gezamenlijke diaconieën,
Inge Berendsen en Annie Meijer

Bloemengroeten
Lage Zwaluwe en
Terheijden - Wagenberg

Iedere week staat er een mooi boeket bloemen op de avondmaalstafel in Lage Zwaluwe of in Terheijden. De boeketten voor de bloemengroeten in Terheijden - Wagenberg en in Lage Zwaluwe, en ook de bloemengroet vanuit de Ganshoek, worden iedere week geschonken door gemeenteleden. Na afloop van de kerkdienst worden de bloemen als groet, namens de kerk, naar één van onze gemeenteleden gebracht.

... en u weet het: mocht u/jij zelf iemand weten die een steuntje in de rug kan gebruiken, vergeet niet te bellen of te mailen naar Annie Meijer T: 0168 - 48 25 31 of 06 - 49 99 26 17 E: annie.meijer.berends@gmail.com

Vanuit Terheijden - Wagenberg krijgen gemeenteleden een bloemetje naar aanleiding van een verjaardag vanaf 75 jaar en ouder, bij een bijzondere gelegenheid, bij ziekte of zomaar. Er worden ook regelmatig extra bloemen bezorgd.

Inloop Koffieochtend
21 maart

Koffie, (soep) en ontmoeting in het Witte Kerkje. Welkom!

Komt u bij ons op de koffie? We starten **om 10.00 uur** met een kop koffie of thee met wat lekkers. In de tweede helft van de ochtend is er een eenvoudige broodmaaltijd met of zonder soep.

Voelt u zich welkom en neem vooral iemand mee! Opgeven is niet nodig. Als er dieet-wensen zijn is dat voor ons wél handig om te weten.

Met hartelijke groet,
Joke Geerse

Collectebonnen

De collectebonnen zijn verkrijgbaar bij Arja Lomeijer, Flierstraat 75 en bij fam. van der Eijk, Schoven 3.

De collectebonnen gaan per vel van 20 bonnen.

Er zijn twee soorten collectebonnen:

* € 0,75 per bon – € 15,00 per vel

* € 1,00 per bon – € 20,00 per vel

Voor ieder die niet in staat is collectebonnen te komen halen, bestaat de mogelijkheid om ze thuis te laten bezorgen. Een telefoontje naar Loes van der Eijk, tel. 06 – 38 70 62 03 of naar Arja Lomeijer, tel. 06 – 55 56 28 05 is voldoende.

U kunt het bedrag voor de collectebonnen contant betalen of overmaken op de bankrekening van het College van Kerkrentmeesters: **NL77 RABO 0126 7069 56.**

De bonnen mogen ook tijdens de gezamenlijke diensten in Terheijden worden gebruikt.

Terheijden – Wagenberg

Collectebonnen

Voor collectebonnen kunt u terecht bij Annette Houtekamer of u stuurt een e-mail naar: kerkrentmeestersterheijden@ziggo.nl.

De collectebonnen gaan per vel van 20 bonnen.

We hebben twee soorten bonnen:

* € 1,00 per bon – € 20,00 per vel

* € 2,00 per bon – € 40,00 per vel

Het bedrag voor de bonnen maakt u over op de bankrekening van het College van Kerkrentmeesters: **NL 73 RABO 0373 7298 47.**

De bonnen mogen ook tijdens de gezamenlijke diensten in Lage Zwaluwe worden gebruikt.

Renovatie kerkgebouw Lage Zwaluwe

In het kerkblad van december en januari schreven we al kort over de renovatie van het kerkgebouw te Lage Zwaluwe.

De verwarming is echt aan vervanging toe. We hebben op advies van het Classicaal College voor Behandeling Beheerszaken (CCBB) een deskundig externe partij ingeschakeld, zeker ook omdat het onze wens was om een visie te ontwikkelen op het duurzaam gebruik van ons kerkgebouw, waarbij wij ook zochten naar meer mogelijkheden om ons kerkgebouw beter te exploiteren. Dit heeft als gevolg gehad dat we naast het advies voor de vervanging van de verwarming ook hebben laten kijken naar het gebruik van de totale kerk.

Omdat er inmiddels ook wat scheuren zijn ontstaan in de asbesthoudende vloerbedekking is besloten om deze te verwijderen. Daartoe dienen de banken en het podium voor in de kerk verwijderd te worden. Daardoor ontstond ook de mogelijkheid om de inrichting flexibeler te maken en daarmee de exploitatiemogelijkheden van het gebouw te verbeteren. We volgen daarin het voorbeeld van het Witte Kerkje in Terheijden door te kiezen voor het gebruik van stoelen in plaats van banken.

Inmiddels is een interieurcommissie (Arjan Lucas, Helma Orië, Marijn Gilhuis en ik) aan het werk gegaan om de kerkrentmeesters en de kerkenraad van een interieuradvies te voorzien. De opdracht was om

- met respect voor de historische bouwstijl
- en een flexibel gebruik van de inrichting van de kerkzaal
- en het zorgdragen van een geborgen samenzijn een voorstel te doen,
- dit alles binnen het gestelde budget.

Inmiddels is het concept goedgekeurd door de kerkrentmeesters.

In het vervolg van het proces wordt de CCBB, kerkenraad en de gemeente geïnformeerd waarna definitieve besluitvorming plaatsvindt.

In het inrichtingsconcept gaan we uit van een basisinrichting:

- Verwarming vervangen door een nieuwe heteluchtverwarming

- Asbesthoudende vloer saneren
- Banken vervangen door stoelen.
- Een garderobe te maken links na de ingang bij de voordeur
- Het dan kleinere liturgisch centrum in een harmonisch geheel te brengen
- Te zorgen voor een wat 'lichtere' sfeer door de muren, inclusief het metselwerk onderaan, in een lichtere tint schilderen en de stoelen op het balkon te verwijderen zodat het licht van de zijramen bij de kerktoren beter naar binnen kan vallen.
- De nieuwe vloer in een lichte tint aan te brengen

Naast deze basisinrichting heeft de commissie ook een aantal opties in beeld gebracht. Deze opties zijn:

- Het kruis voorin de kerk verplaatsen naar de muur aan de kant van Ons Belang
- Op de plaats van het kruis een groot rustig schilderij te plaatsen in de kleuren van de muur en de glas-in-lood-ramen
- De fronten van de kerkenraadsbanken te gebruiken als verplaatsbare afscheiding tussen het gedeelte waarin we de kerkdiensten houden en het middenschip waar wat tafels en stoelen komen voor ons koffie- en theemomentje na de dienst
- Een gedachtenishoek te maken

We besluiten pas over deze opties als we ter plaatse kunnen beoordelen of een optie een goede keus is of niet

In de komende periode gaan we het plan aan de gemeente presenteren. We zoeken daartoe nog een geschikte datum (die is nu nog niet bekend). Inmiddels maken de kerkrentmeesters ter voorbereiding een uitvoeringsplan.

Zodra alle adviezen, plannen en raadplegingen afgerond zijn, zullen we na de definitieve besluitvorming in de kerkenraad overgaan tot de uitvoering.

Dankzij een groot legaat en de verkoop van onze pastorie kunnen we in de toekomst onze vieringen in een inspirerend (en warm) kerkgebouw voortzetten. Natuurlijk willen we dat nog heel erg lang doen! Daarom hebben we besloten om middels een aantal acties nog 75.000 euro op te halen. Daarover informeren we u later.

Ad Verdoorn, voorzitter kerkenraad

Hoe Donald Trump en zijn kompanen de mensenrechten aan hun laars lappen, kunt u lezen in elke krant en dagelijks horen en zien in de nieuwsprogramma's op radio en TV.

Vladyslav, de Oekraïense vluchteling die nu al meer dan twee jaar bij ons woont had zo zijn hoop gevestigd op de beloofde vrede die alsmaar niet komt. Omdat zijn leven stilstaat heeft hij nu besloten te verhuizen naar Kazachstan. Terug naar Oekraïne kan hij niet en in Kazachstan spreken ze in ieder geval zijn moeders taal (Russisch) en hij kent er de cultuur.

Amnesty is niet enthousiast over Kazachstan wat betreft de mensenrechten. Human Rights Watch zegt dat Kazachstan de vrijheid van vergadering, meningsuiting en religie zwaar beperkt. Er komt veel huiselijk geweld voor, waarvan met name vrouwen het slachtoffer zijn en de rechten van LHBTQ-personen worden niet gerespecteerd. Vladyslav is inmiddels 21, dus oud en wijs genoeg om zelf te bepalen hoe hij zijn toekomst vorm gaat geven. We begrijpen zijn besluit maar ook wij hoopten dat hij terug kon, naar huis, naar zijn studie en naar zijn leven van vóór de oorlog.

Het goede nieuws is dat in Angola Neth Nahara (en anderen) in januari 2025 zijn vrijgelaten. Amnesty International kwam wereldwijd in actie voor Neth Nahara tijdens Write for Rights, afgelopen december. Amnesty International is blij met haar vrijlating, maar ze had nooit gevangengezet mogen worden. Zij werd alleen maar gearresteerd voor het uitoefenen van haar recht op vrije meningsuiting. Zangeres en influencer Ana da Silva Miguel, bekend als Neth Nahara, deelde dapper op social media dat ze HIV heeft en spoorde mensen aan goed op hun gezondheid te letten. Vanwege haar kritiek op president João Lourenço werd ze in augustus 2023 gearresteerd en veroordeeld tot twee jaar gevangenisstraf onder een wet die kritiek op de president strafbaar stelt. Die wet gebruiken de Angolese autoriteiten om kritische stemmen het zwijgen op te leggen. Amnesty International voerde veel actie voor Neth Nahara en anderen in Angola en verleende tijdens hun gevangenschap steun aan families en advocaten.

In maart kunt u weer meedoen met de schrijfacties. We schrijven dan o.a. voor de Chinese filmmaker Chen Pinlin, die een documentaire maakte over de vreedzame protesten tegen de vergaande coronaregels en

censuur in China. Dit viel niet in goede aarde bij de autoriteiten. Op 6 januari 2025 kreeg Pinlin 3,5 jaar celstraf opgelegd voor "het uitlokken van ruzies en problemen". Pinlin zette de

documentaire een jaar na de protesten, in november 2023, online. Meteen daarna werd hij opgepakt. Pinlin wordt in de gevangenis slecht behandeld. De cel waar hij in zit is zo overvol dat hij gedwongen op zijn zij moet slapen. Ook mag hij slechts één uur per maand naar buiten. Schrijf mee voor zijn vrijlating!

Meeschrijven? Neem contact op met Inge: 0162 – 67 05 00 of ingemade@ziggo.nl

Inge Berendsen
Amnesty Werkgroep Drimmelen

Thema 40-dagentijd: heilig je leven

Het thema voor de 40-dagentijd in 2025 is 'Heilig je leven'.

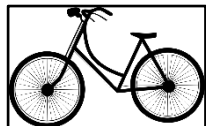
In de 40-dagentijd bezinnen we ons op onze relatie met God, met onszelf en met onze naaste. We worden uitgedaagd om als nieuw te leven, en te onderscheiden waar het op aan komt. We worden opgeroepen om onze verantwoordelijkheid te nemen voor onze medemens, de schepping en de samenleving.

Voor elke zondag in de 40-dagentijd is er een symbolische bloemschiksuggestie. De symboliek die we proberen te verbeelden gaat over de grote lijn, roept een emotie op als mooi of lelijk, of roept verwondering op. Niet alles vraagt om een verklaring.

De halve bolvorm staat symbool voor de aarde. Vanaf het begin van de 40-dagentijd is het kruis aanwezig in de schikking. In de periode die komt, wordt het liggend kruis een staand kruis. Een goede 40-dagentijd toegewenst.

Commissie bloemschikken Lage Zwaluwe
o.l.v. Siets Baggerman

Belofte

Het is ieder jaar hetzelfde liedje: in februari kan ik de sneeuwkllokjes in onze tuin wel de grond uit kijken. Ik speur de border rond het vogeldrinkbakje af – daar stonden ze toch? – op een teken van leven. Telkens weer word ik verrast door het schijnbaar plotseling ontluiken van bescheiden plukjes grootse schoonheid.

Wonderlijk, zo'n teer uitzierend plantje dat het lef heeft als eerste boven het maaiveld uit te steken. Ik hoef alleen maar geduldig te wachten tot het wonder der natuur zich voltrekt. Onze tuinkabouter weet dat al lang. Ontspannen leunend op zijn schop kijkt hij mij vriendelijk glimlachend aan. Alsof hij zeggen wil: Je weet toch van 'Stil maar, wacht maar, ...'

Zo is de natuur voor mij een leerschool: een oefening in geduld en vertrouwen. Vertrouwen in het proces van zaaien, ontkiemen, groeien en vrucht dragen. Hierover staat ook veel te lezen in de Bijbel. Zoals in de evangeliën waar Jezus in gelijkenissen spreekt over zaaien en oogsten. Aan de gelijkenis van de zaaier danken we de uitdrukking 'in goede aarde vallen'. Voor mij zijn het verhalen die aan het denken zetten over mijn doen en laten in de praktijk van alledag.

Nog even terug naar het woord ontluiken. Bij ontluiken denk ik aan zonder haast en op de bestemde tijd opengaan, ontvouwen, aan het licht komen. Ida Gerhardt dichtte:

Over de eerbied

Gij moet het eenzaam laten

het zaad dat ligt te slapen

en dat al kiem gaat maken.

(...)

En het zal groen ontwaken.

Een belofte om reikhalzend naar uit te kijken. Geduldig en in vertrouwen. Zeker nu, in het zicht van de veertigdagentijd.

Jolanda Vos - van der Linde,
kerkelijk medewerker

Gespreksgroep – Geloof verdiepen

In het vorige nummer van de Verbinding heb je een oproep gezien voor de groep 'Opnieuw beginnen'. Nu willen Griselda Aanen en ik een groep starten voor mensen die al thuis zijn in het geloof, maar er meer erover willen weten. Daar werd namelijk naar gevraagd.

Dit zijn de thema's en de dagen waarop we deze groep aanbieden.

1. Godsbeelden (10 maart)
2. Geloven (17 maart)
3. Jezus ontmoeten (24 maart)
4. Bevrijding en verzoening (31 maart)
5. Leven krijgt toekomst (7 april)
6. Gods feest – nieuw begin (nog te plannen)

De avonden beginnen om 19.30 uur en zijn tot 21.00 uur, in Terheijden, in het Witte Kerkje (Tuinkamer)

U kunt zich opgeven bij Griselda Aanen of mij.
(06 - 18315690, marijngilhuis@gmail.com)

ds. Marijn Gilhuis

Wat een verrassing

Zondag 2 februari had ik bedacht om jullie te trakteren voor mijn 60e verjaardag. Koffie met wat lekkers en wat te drinken erna. Ik wist van de bakkunsten van Nella Lucas en vroeg haar of ze voor mijn rekening wat lekkers wilde bakken. Zij en Elly Tanis hebben ons heerlijk voorzien van taart (die zij, zo bleek later, mij cadeau gaven – waarvoor dank!).

Wat ik niet helemaal wist, was dat er onderwijs vanuit de kerkenraad een schitterend cadeau in een lied en in natura werd voorbereid. Voordat we koffie gingen drinken werd ik door jullie verrast: ik werd met de mooie woorden Jolanda Vos door de gemeente toegezongen en na een warme toespraak van Ad Verdoorn kreeg ik een schitterend cadeau, naast een mandje met een mooie boekenbon, molenkoekmix, hyacinten en een lekker wijntje: een wielershirt met de naam van de gemeente en de vlieger van onze gemeente. Ik werd er werkelijk verlegen van! Ik kan niet wachten om met het shirt om mijn schouders door de polder de fietsen!

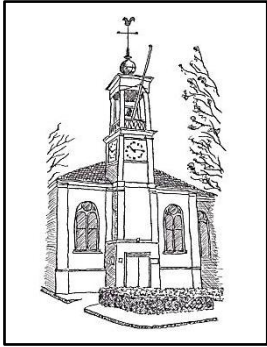
Ik ben blij en dankbaar voor deze cadeaus en de goede en lieve woorden en felicitaties die ik van jullie heb gekregen. Zoals ik zei in mijn antwoord doet het verdriet ik niet samen met Anne-Marie daar kon staan. Tegelijk ben ik blij en dankbaar dat we met elkaar gemeente kunnen zijn en ik in jullie midden zo stil kon staan bij mijn verjaardag! Hartelijk dank!

ds. Marijn Gilhuis

Lage Zwaluwe

Kerkgebouw:

Kerkstraat 49, Lage Zwaluwe
Postadres: Schoven 1
4926 DR Lage Zwaluwe

Scriba:

Kees Groeneveld
Schoven 1, tel. 06 – 11 41 27 80

Bankrekeningnummers:

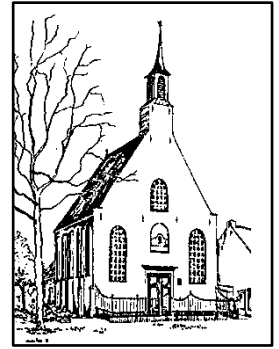
Bankrekening College van Kerkrentmeesters:
NL40 RABO 0373 7073 55 of
NL77 RABO 0126 7069 56
t.n.v. Protestantse gemeente te Lage Zwaluwe

Bankrekening kerkblad:
NL40 RABO 0373 7074 52
t.n.v. Protestantse gemeente te Lage Zwaluwe

Bankrekening solidariteitskas:
NL31 RABO 0373 7075 17 t.n.v. Protestantse
gemeente te Lage Zwaluwe

Bankrekening De Cantorij:
NL 96 RABO 0373 7428 19
t.n.v. PG Lage Zwaluwe Cantorij

Bankrekening Diaconie:
NL74 RABO 0373 7105 26
t.n.v. Diaconie Protestantse gemeente
Lage Zwaluwe

Terheijden – Wagenberg

Kerkgebouw:

Hoofdstraat 1, Terheijden

Scriba:

Annette Houtekamer – van Dam
Hartelweg 22, tel. 076 - 5870320

Bankrekeningnummers:

Bankrekening College van Kerkrentmeesters:
NL73 RABO 0373 7298 47
t.n.v. CvK Beheer Protestantse gemeente
Terheijden - Wagenberg

Bankrekening Diaconie:
NL96 RABO 0373 7392 30
t.n.v. Diaconie van de Protestantse gemeente
Terheijden – Wagenberg

Vrienden van DHAN

Op dit moment zijn 10 vrienden van DHAN in India waar zij activiteiten en projecten van DHAN aan het bezoeken zijn. Hierbij wat foto's en een eerste verslagje. In het volgende nummer van De Verbinding zullen we over de rest van de reis berichten.

De groep zal in de 14 dagen dat ze in het zuiden van India zijn een reis maken vanuit Chennai aan de oostkust naar Kerala in het westen. Onderweg zullen bezoeken worden gebracht aan mensen en projecten met wie DHAN samenwerkt in de dorpen en steden. Uiteraard worden ook enkele van de bijscholingsactiviteiten, die wij als Vrienden ondersteunen, bezocht. Er wordt zoveel mogelijk overnacht in locaties die worden beheerd door DHAN leden en ook worden ambachtelijke bedrijven zoals saree-weverijen, kunstnijverheid, theeplantages en specerijenplantages en restaurants bezocht.

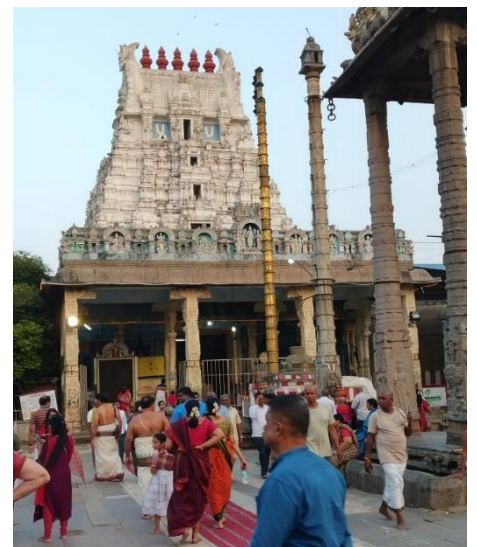
Natuurlijk is er ook veel aandacht voor de prachtige lokale cultuur, tempels die al eeuwenoud zijn en nog steeds druk worden bezocht.

De groep is onder de indruk van de levendigheid van het verkeer en moet wennen aan het feit dat werkelijk iedereen van scooter tot autobus en van auto tot tuktuk zijn toeter enthousiast gebruikt. Maar vroeg in de ochtend is het in de straatjes in de woonwijken nog redelijk rustig. Ook de staat van onderhoud van het openbaar vervoer is een tikje anders dan bij ons.

Kortom een indrukwekkend begin van de reis die zorgvuldig is voorbereid en die wordt begeleid door DHAN Foundation in het kader van hun Toerisme voor Ontwikkeling activiteiten. De inkomsten uit deze reis gaan rechtstreeks naar de leden van DHAN.

Wordt vervolgd.

De Vrienden van DHAN zijn donateur en kunnen dat dankzij uw financiële steun. Blijft u ons helpen?

U kunt doneren op Bankrekening: IBAN NL77 RABO 0120 2603 36.
Kijk ook eens op onze website www.vriendenvandhan.nl

Van harte dank voor uw giften namens de drie bestuursleden:
Diny Fockens - Brink, secretaris;
Corné de Jonge, penningmeester;
Annette Houtekamer - van Dam, voorzitter

Op foto's ziet u de introductie aan het begin van de reis, de bezochte tempel, een voorbeeld van een maaltijd waarvan de groep heeft genoten.